

20. 4. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Řízení o žádosti o dotaci a novela velkých rozpočtových pravidel

Zákon č. [218/2000](#) Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“, jindy též označována jako tzv. velká rozpočtová pravidla) představuje základní právní rámec pro oblast poskytování dotací. V nedávné době přitom prošla rozpočtová pravidla novelizací, která zásadním způsobem dopadá zejména na oblast řízení o žádostech o dotaci.

Fiala Tejkal
A PARTNEŘI

Zákon č. 367/2017, kterým byla rozpočtová pravidla novelizována s účinností od 01.01.2018 (dále jen „novela rozpočtových pravidel“), reflektoval judikatorní vývoj v oblasti vydávání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Autoři tohoto článku se rozhodli zejména čtenářům z řad příjemců a poskytovatelů dotací přiblížit nejzásadnější změny v procesu poskytování dotací, které s sebou novela rozpočtových pravidel přináší.

Ustanovení § 14 odst. 4 rozpočtových pravidel ve znění účinném před 01.01.2018 stanovilo, že pokud poskytovatel dotace vyhověl žádosti o dotaci, vydává o tom písemné rozhodnutí. Podle § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel se na toto rozhodnutí nevztahovaly obecné předpisy o správním řízení a ze zákona bylo vyloučeno jeho soudního přezkoumání. Poskytovatelé dotací přitom tato ustanovení vykládali ve svůj prospěch tak, že u rozhodnutí o poskytnutí dotace obecně není možný jeho soudní přezkum a nelze na něj nahlížet jako na rozhodnutí ve smyslu zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“). Zcela tak opomíjeli skutečnost, že ustanovení § 14 odst. 4 rozpočtových pravidel se týkalo pouze těch rozhodnutí, kterými bylo žádostem o dotaci vyhověno.

Shora uvedená praxe poskytovatelů dotací nebyla dlouhodobě udržitelná, což nakonec potvrdilo i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 08.01.2015, sp. zn. 9 Ads 83/2014, v němž rozšířený senát dovodil, že ustanovení § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel

vykládá použití správního řádu a případný soudní přezkum pouze pro případy onoho kladného rozhodnutí o poskytnutí dotace, nikoliv však pro případ rozhodnutí, kterým poskytovatel dotace žádosti nevyhověl (resp. vyhověl pouze částečně). NSS vycházel především z jazykového výkladu předmětného ustanovení, když uvedl: „*Doslovný výklad rozpočtových pravidel tedy jednoznačně svědčí tomu, že výlučka ze soudního přezkumu se vztahuje pouze na taková rozhodnutí, jimiž poskytovatel žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci vyhověl. Na taková rozhodnutí, jimiž poskytovatel žádosti nevyhověl (resp., pokud vyhověl jen částečně, v rozsahu částečného nevyhovění), se obecné předpisy o správním řízení vztahují a není vyloučeno jejich soudní přezkoumání (§ 14 odst. 5 a contrario). Rozšířený senát nemohl zvolit výklad, kterým by v rozporu s textem zákona rozšířil rozsah výlučky ze soudního přezkumu. To jednak s přihlédnutím k obecným kritériím výkladu obdobných zákonných ustanovení, jednak s ohledem na to, že neexistuje žádný jednoznačný argument, který by činil doslovný výklad zákona rozporný s jeho účelem či smyslem.*“ NSS tak de facto rozlišil mezi tzv. **pozitivním rozhodnutím**, tj. rozhodnutím, kterým je žádosti o poskytnutí dotace vyhověno v plném rozsahu a **negativním rozhodnutím**, tedy rozhodnutím, jímž bylo žádosti vyhověno pouze částečně nebo vůbec. V druhém uvedeném případě jsou tak podle NSS na taková rozhodnutí o žádosti aplikovatelné obecné předpisy o správním řízení a není vyloučen jejich soudní přezkum dle § 65 zákona č. [150/2002](#) Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**SŘS**“).

Shora uvedeným usnesením NSS připuštěná generální aplikace správního řádu na proces poskytování dotací by však v konečném důsledku vedla k neúměrnému administrativnímu zatížení poskytovatelů a s tím spojené časové prodlevě při vyřizování žádostí. Zákonodárce proto musel na nastíněný judikatorní vývoj reagovat. Po hříchu tak učinil teprve minulý rok, byť poměrně komplexním způsobem. Přijatá novela rozpočtových pravidel přitom reflektuje právě výše uvedené požadavky na zefektivnění a stabilizaci procesu poskytování dotací, který vykazoval výše uvedené nedostatky stran právní jistoty.

Nejvýznamnější změnou rozpočtových pravidel je přitom zavedení jednostupňového správního řízení o žádosti o dotaci, kdy § 14q rozpočtových pravidel nově stanovuje, že proti rozhodnutí poskytovatele dotace (negativnímu i pozitivnímu) není přípustné odvolání ani rozklad. V praxi se tak neúspěšní žadatelé mohou proti prvostupňovému rozhodnutí poskytovatele dotace bránit přímo podáním správní žaloby podle § 65 SŘS.

Bez zajímavosti není ani vyloučení aplikace některých ustanovení správního řádu pro proces řízení o žádosti o dotaci. To se týká např. § 41 správního řádu (možnost prominutí zmeškání úkonu), § 45 odst. 4 správního řádu (zúžení předmětu žádosti, příp. zpětvzetí žádosti) nebo § 140 odst. 2 správního řádu (povinnost vedení společného řízení o žádostech) atd.

Celkem novela rozpočtových pravidel obsahuje jedenáct nových ustanovení (konkrétně se jedná o ustanovení § 14g – § 14q), které se týkají výlučně problematiky vedení a rozhodování v řízení o žádosti o dotaci. Vyjma shora naznačených ustanovení poukazují autoři článku také na níže uvedené, neboť tyto nepochybně vyjasňují řízení o žádosti o dotaci a v tomto smyslu představují jednoznačně pozitivní zprávu pro obě strany procesu, tj. pro poskytovatele dotací i jejich příjemce.

K ustanovení § 14h rozpočtových pravidel

Novela rozpočtových pravidel přináší zcela novou možnost pro doručování rozhodnutí, kterým je žádost o dotaci v plném rozsahu zamítnuta. V takovém případě může poskytovatel dotace doručovat písemnost **veřejnou vyhláškou**, a to pouze způsobem umožňujícím dálkový přístup (obvykle se tak bude dít prostřednictvím uveřejnění na elektronické úřední desce poskytovatele).

K ustanovení § 14j rozpočtových pravidel

Ustanovení § 14j rozpočtových pravidel se zabývá **náležitostmi výzvy k podání žádosti o poskytnutí dotace**, kdy stanovuje, že výzvu k podání žádosti o poskytnutí dotace je nutné zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Obsah této výzvy musí být zpřístupněn minimálně po dobu 30 dnů před uplynutím lhůty pro podání žádosti o poskytnutí dotace. Ustanovení dále zakotvuje požadavky na obsah výzvy k podání žádosti. Ve čtvrtém odstavci potom vyjmenovává situace, kdy může poskytovatel dotace usnesením řízení o žádosti zastavit.

K ustanovení § 14k rozpočtových pravidel

Předmětné ustanovení zakotvuje **povinnost poskytovatele dotace vyzvat potenciálního příjemce k odstranění vad žádosti o poskytnutí dotace**, úpravy této žádosti a doložení dalších podkladů nebo údajů nezbytných pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Novela rozpočtových pravidel tak umožňuje vyhnout se nepříjemnému důsledku (zastavení řízení o poskytnutí dotace), který byl doposud spojen s podáním vadné žádosti o poskytnutí dotace, resp. nedostatkem podkladů k rozhodnutí.

K ustanovení § 14l rozpočtových pravidel

Toto ustanovení novely rozpočtových pravidel reaguje na situaci, kdy poskytovatel řízení o poskytnutí dotace zastaví z důvodu úmrtí žadatele, příp. proto, že dojde k jeho zániku přede dnem vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace.

K ustanovení § 14m rozpočtových pravidel

Předmětné ustanovení stanovuje typy rozhodnutí, které je poskytovatel oprávněn vydat v řízení o žádosti o poskytnutí dotace. Konkrétně se jedná o:

- rozhodnutí, kterým bude dotace zcela poskytnuta;
- rozhodnutí, kterým bude žádost o poskytnutí dotace zcela zamítnuta;
- rozhodnutí, kterým bude dotace zčásti poskytnuta a ve zbytku žádosti zamítnuta.

K ustanovení § 14n rozpočtových pravidel

Toto ustanovení upravuje **lhůty pro vydání konečného rozhodnutí**. Novela rozpočtových pravidel v tomto ohledu stanovuje třicetidenní lhůtu pro vydání rozhodnutí, kterým je žádost o poskytnutí dotace zcela zamítnuta. Tato lhůta přitom běží ode dne následujícího po dni, kdy poskytovatel dotace vydá veškerá rozhodnutí, kterými jsou finanční prostředky poskytnuty příjemci.

K ustanovení § 14o rozpočtových pravidel

Zákonodárce inkorporoval do řízení o žádosti možnost **autoremedury**, kdy sám poskytovatel dotace může na základě žádosti potenciálního příjemce dotace rozhodnout o změně práv a povinností ve vztahu k rozhodnutí o (ne)poskytnutí dotace.

K ustanovení § 14p rozpočtových pravidel

Pod tímto novým ustanovením se skrývá oprávnění poskytovatele dotace vyhovět, případně zčásti vyhovět a zčásti zamítnout, žádosti o poskytnutí dotace, která byla dříve zcela nebo částečně zamítnuta, a to v rámci vydání nového rozhodnutí.

Přechodná ustanovení novely rozpočtových pravidel

Pro běžnou praxi příjemců a poskytovatelů dotací je také zásadní časová působnost novelizovaných rozpočtových pravidel. Článek II novely rozpočtových pravidel v tomto smyslu stanovuje, že v řízení o žádosti o dotaci v případech, kdy žádost o dotaci byla podána v době do 31.12.2017, se postupuje podle rozpočtových pravidel v dosavadním znění a na řízení se uplatní právní úprava správního řízení obsažená ve správním řádu v plném rozsahu. Pro řízení o žádostech podaných v období od 01.01.2018 se pak použijí pravidla pro jednostupňové řízení zakotvená novelou rozpočtových pravidel. Rozhodným okamžikem je tak datum podání žádosti o dotaci.

Závěr

Dosavadní neutěšená a nepřehledná praxe vyřizování žádostí o dotaci doznala novelou rozpočtových pravidel řady pozitivních změn. Za nejdůležitější lze v tomto ohledu označit zpřehlednění celého procesu, který za současné podoby dává poskytovatelům i příjemcům dotací konkrétní zákonné mantinely, v jejichž rámci se mohou pohybovat. Jde tak o významný posun co do právní jistoty účastníků řízení.

Mgr. Petr Pernica,

partner

Mgr. Jan Sedláček,
advokátní koncipient

[Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Helfertova 2040/13,
613 00 Brno-Černá Pole

Tel.: +420 541 211 528

e-mail: recepce@akfiala.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)